

23 208**Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte; Brussel, 17 maart 1993****A****ADVIES RAAD VAN STATE****NADER RAPPORT**

Aan de Koningin

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 14 mei 1993

's-Gravenhage, 18 juni 1993

Bij Kabinetsmissive van 3 mei 1993, no. 93.003565, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de Ministers van Financiën, van Verkeer en Waterstaat, van Economische Zaken en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, alsmede de Staatssecretarissen van Buitenlandse Zaken en van Economische Zaken, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte; Brussel, 17 maart 1993, met toelichtende nota.

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 3 mei 1993, nr. 93.003565, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het in de aanhef dezes genoemde verdrag rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 14 mei 1993, nr. WO2.93.0247, bied ik U hierbij aan.

1. Na de afwijzing door Zwitserland van de op 2 mei 1992 te Oporto tot stand gekomen Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (Trb.1992, 132) (EER-verdrag), moest er voor het wegvallen van de bijdrage van dat land aan het financieel mechanisme (artikelen 115 tot en met 117 van het EER-verdrag en Protocol 38 behorende bij het EER-verdrag) een oplossing worden gevonden.

In de derde alinea van de toelichtende nota staat dat de gevonden oplossing voor het probleem inhoudt dat de overgebleven lid-staten van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) zo'n 60 tot 70 procent zullen gaan compenseren van het bedrag dat door het wegvallen van de Zwitserse hulp verloren gaat.

1. De Raad van State vraagt ten aanzien van het financieel mechanisme van de EER-Overeenkomst de regering duidelijkheid te verschaffen over de precieze hoogte van het percentage dat de overige zes EVA-landen zullen gaan compenseren van het bedrag dat Zwitserland in geval van deelneming aan de Overeenkomst voor zijn rekening zou hebben genomen.

De regering merkt op dat de exacte omvang van de compensatie door de overige landen thans nog niet kan worden vastgesteld, doch dat deze naar schatting 62,5% zal bedragen van de oorspronkelijke Zwitserse bijdrage. Een en ander wordt als volgt berekend.

De totale EVA-bijdrage aan het Financieel Mechanisme bedroeg in

Verderop in de toelichtende nota, onder «Verloop van het aanpassingsproces van de EER», wordt evenwel vermeld dat op 1 februari 1992 de Raad van Ministers van de Europese Gemeenschappen (EG) overeenstemming bereikte over een compromisvoorstel dat onder meer inhield dat de EVA-landen voorgesteld zou worden circa 50 procent van de weggevallen Zwitserse bijdrage aan het financieel mechanisme voor hun rekening te nemen. Tijdens de onderhandelingen toonden de EVA-landen zich bereid op het punt van het financieel mechanisme de wensen van de EG te aanvaarden. In de toelichtende nota ware duidelijkheid te verschaffen over de precieze hoogte van het percentage dat de overige 6 EVA-landen voor hun rekening zullen nemen.

2. Nu artikel 1, tweede lid, van Protocol 38, waarin staat bepaald dat het Financieel Mechanisme wordt gefinancierd door de EVA-staten, ongewijzigd is gebleven, terwijl in artikel 3, eerste lid, van dat Protocol de som van de giften op 500 miljoen ECU gesteld blijft, is het de Raad van State niet duidelijk op welke wijze de onder punt 1 bedoelde oplossing haar neerslag heeft gevonden in het thans voorliggende Protocol.

de oude opzet naar schatting 595 Mecu (te weten 500 Mecu aan giften en, zo schat de Europese Commissie, 95 Mecu aan toekomstige rentebonificaties). 27 procent van deze 595 Mecu zou oorspronkelijk voor rekening van Zwitserland komen. Dit komt overeen met een bedrag van 160 Mecu. Door de omvang van de giften op 500 Mecu te handhaven en slechts de rentebonificaties van 3 naar 2 procent te verlagen, daalt de totale EVA-bijdrage met circa 60 Mecu. De facto betekent dit dat de EVA-landen zo'n 100 Mecu overnemen van de 160 Mecu die Zwitserland zou bijdragen. Dit komt neer op een percentage van 62,5%. Aangezien de exacte financiële consequenties, verbonden aan de ter beschikkingstelling door de EVA-landen van de rentesubsidies op de Europese Investeringsbank verstrekte leningen niet op voorhand bekend kunnen zijn, is een meer precieze bepaling van de compensatie door de overige zes EVA-landen niet mogelijk.

De toelichtende nota is aangepast naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad.

2. De Raad stelt voorts dat het hem niet duidelijk is op welke wijze de onder punt 1 bedoelde oplossing haar neerslag gevonden heeft in het thans voorliggende Protocol, nu Protocol 38 bij de EER-overeenkomst ongewijzigd bepaalt dat de EVA-Staten het financieel mechanisme financieren en de omvang van de giften eveneens onveranderd op 500 Mecu vaststelt.

De regering wil in antwoord hierop verwijzen naar de laatste alinea onder «verloop van het aanpassingsproces van de EER», waarin wordt aangegeven dat artikel 16 van het voorliggende Protocol weliswaar de som van de giften door de EVA-staten ongewijzigd laat, doch tevens voorziet in een verlaging van 3 naar 2 procentpunten per jaar van de rentesubsidies op via de EIB te verstrekken leningen tot een maximum van 1500 Mecu. De regering wil in dit verband tevens opmerken dat daar waar in de EER-overeenkomst en in het onderhavige Protocol over EVA-staten gesproken wordt, hieronder verstaan worden de Overeenkomstsluitende partijen die lid zijn van de Europese Vrijhandelsassociatie. Daar Zwitserland geen partij is bij de EER-overeenkomst, is derhalve het begrip EVA-staat in deze context niet van toepassing op de Zwitserse Bondsstaat.

3. In de toelichtende nota ware overeenkomstig aanwijzing 304 van de Aanwijzingen voor de regelgeving en het daar in de toelichting onder «benaming» gestelde aan te geven waarom niet is gekozen voor het gebruik van de term verdrag.

4. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging goed te vinden dat bedoeld Protocol wordt overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten

3. Ook wenst het College aangegeven te zien waarom niet de term «verdrag» in de toelichtende nota is gebezigd.

In internationaal verband is gebruikelijk de term «protocol» voor de titel van een verdrag als het onderhavige te bezigen.

Het gebruik van de generieke term «verdrag» in de toelichtende nota zou naar ons oordeel aanleiding kunnen hebben gegeven tot verwarring, aangezien daarin sprake is van meerdere specifiek benoemde verdragen. Om die reden is gekozen voor het volgen van de benaming, waaronder de verdragen in kwestie bekend zijn.

In de toelichting is een en ander thans aangegeven.

Aan de redactionele kanttekeningen van de Raad is gevolg gegeven.

Ik moge u, mede namens mijn ambtgenoten van Financiën, Verkeer en Waterstaat, Economische Zaken en Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, alsmede namens de Staatssecretarissen van Buitenlandse Zaken en Economische Zaken, verzoeken goed te vinden dat ik gevolg geef aan mijn voornemen de tekst van het verdrag, vergezeld van de toelichtende nota ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen aan de Eerste en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no.W02.93.0247 van de Raad van State van 14 mei 1993

– Ten aanzien van de eerste alinea ware aanwijzing 88, onder 1, juncto aanwijzing 218, onder 2, van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar) in acht te nemen.

– De afkortingen «EER», «EVA» en «EG» waren de eerste maal te introduceren.

– De afkorting «EER» ware consequent te gebruiken en niet af te wisselen met de volledige betekenis van de afkorting.

– In de eerste alinea ware «1991/92 1992/93» te vervangen door:

1992/93.

– In de derde alinea ware «artikelen 115 tot en met 117, Protocol 38 EER)» te vervangen door: artikelen 115 tot en met 117 van het EER-verdrag en Protocol 38 behorende bij dat verdrag.

– Onder het kopje «Verloop van het aanpassingsproces van de EER», derde alinea, ware «artikel 19 EER; Protocol 42 EER» te vervangen door: artikel 19 van het EER-verdrag en Protocol 42 behorende bij dat verdrag.

– Onder het kopje «Consequenties van de Zwitserse afwijzing» ware steeds aanwijzing 80 en de daarbij behorende toelichting juncto aanwijzing 218, onder 2, Ar in acht te nemen.

– Onder het kopje «Consequenties van de Zwitserse afwijzing» ware met betrekking tot het citeren van het transitie-akkoord tussen de Europese Gemeenschap en Zwitserland aanwijzing 89 juncto aanwijzing 218, onder 2, Ar analoog toe te passen.

– In de laatste alinea ware «politieke verklaring» te vervangen door: gemeenschappelijke politieke verklaring.